

Bijzondere bergwandeling Kuinderbos

Auteur: Marycke Naber

Oud-Kuinre, Kuinderbos, Burchtbos

Een prachtige wandeling door het Kuinder- en Burchtbos, het oudste en grootste aaneengesloten bos van de Noordoostpolder. In het Kuinderbos loop je rond de zandwinplas De Kuilen en door het libellenreservaat. Je passeert het oude havenhoofd van Kuinre en loopt daarna door het Burchtbos, langs de uitloper van de Kuindervaart, over de voormalige vuilstort en naar de locatie van de voormalige Kuinderburcht uit circa 1150.

nnDit is een van de wandelingen die in 2023 verschijnen in een gids van Uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig. Vooralsnog zijn ze te downloaden op www.naberpaden.nl, onder de rubriek Bijzondere bergwandelingen.

Routebeschrijving

Start: Bushalte Kuinre Burchtstraat, afstand 12,5 km

NB Raadpleeg de openingstijden van de horeca en de dienstregeling van de bus.

De graspaden kunnen nat zijn.

- Ga vanaf de bushalte bij wandelpaal A10 LA, Burchtstraat, en het 1e halfverharde pad (na dorps huis De Botter) RA.

- Houd rechts aan over de dijk, ga aan het eind LA over de asfaltweg langs de watertoren. Ga de 1e straat LA, Nieuwstad, aan het eind RA langs de hervormde kerk.

Deze is rond 1680 gebouwd en in 1844 grotendeels vernieuwd, met behoud van de onderbouw. Zie de gevelsteen boven de deur over de eerstesteenlegging in 1678. Kuinre was in de 17e en 18e eeuw een heerlijkheid met zelfbestuur, bestaande uit een schout, drie burgemeesters en een raad van zestien leden. Tot in de eerste helft van de 19e eeuw was Kuinre welvarend door de export van turf en zuivelproducten uit het Friese weidegebied.

1. Ga vlak voor de Waag aan het Waagplein RA over het klinkerpad langs het speeltuintje.

De neoclassicistische waag annex raadhuis werd gebouwd in 1776 ter vervanging van een ouder gebouw uit 1648. Op de begane grond werd voornamelijk boter verhandeld, tot dat werd overgenomen door de in 1886 geopende boterfabriek. Daarna was het alleen nog in gebruik als gemeentehuis, met op de verdieping de raadszaal en burgemeesterskamer. Nadat in 1973 de zelfstandige gemeente Kuinre was opgeheven kwam het gebouw in bezit van de Vereniging Hendrick de Keyser, die het in 1981 heeft laten restaureren en geschikt maken voor bewoning.

- Ga aan het eind van het pad RA over het tegelpad langs het riviertje de Linde. Het beeld op de parkeerplaats voor de hervormde kerk stelt roofridder Henric de Crane voor.

- Loop RD onder de brug door, aan het eind vóór de brug schuin RA en aan het eind van het parkeerterrein (Sasplein) schuin LA de trap af, onder de Kuinderbrug door.
- Loop daarna de trap op en ga LA. Blijf na de brug over het Nieuwe Kanaal RD lopen langs de haven. Je loopt nog door het 'oude land' van de provincie Overijssel.
- Ga na 2,5 km in de bocht naar rechts LA over het betonfietspad, aan de rand van het Kuinderbos RA over het graspad, Fred Postmapad.

Oorspronkelijk liep de veenachtige delta van de IJssel door tot voorbij het huidige Dronten. Geleidelijk ontstonden daarin grote plassen. Toen grote stormen in de 13e en 14e eeuw grote gedeelten van het veen wegsloegen, werd voor het eerst van de Zuiderzee gesproken. In 1937 begon men met de aanleg van de dijk om de Noordoostpolder, die in 1942 droogviel.

Met zijn 1100 hectare is het Kuinderbos de grootste boswachterij van de Noordoostpolder. De loof- en naaldbossen zijn aangeplant in de periode 1947-1953. In het inmiddels volwassen bos staan bomen van meer dan dertig meter hoog, maar vindt ook bosverjonging en verruiging plaats. Dankzij de diversiteit aan grondsoorten kent het Kuinderbos een gevarieerde vegetatie, met onder meer 23 varensorten. In het bos kom je diverse houten beelden tegen, gemaakt door wereldkampioen motorzagen John van Kampen.

2. Ga het 1e graspad LA, dan het 1e smalle pad RA. Loop op de kruising RD ('ruiters niet toegestaan'). Volg dit pad tot de kruising met een breed zandpad. Ga daar RA.
 - Op de 1e kruising ga je LA over het graspad. Na de kruising wordt het een karrenspoor.
 - Steek na de afsluitboom de asfaltweg over en loop RD langs de afsluitboom over het brede bospad.
3. Ga aan het eind RA, op de asfaltweg LA. Je passeert het 'Boswachtersrustpunt' aan je rechterhand.
 - Ga daarna het 1e onverharde pad RA, blotevoetenpad en kabouterpad. Houd rechts aan, ga op het klinkerpad LA, op het betonfietspad ook LA.

Het pad loopt langs de voormalige zandwinplas De Kuilen. In 1984 eindigde de zandwinning in de voormalige landbouwenclave midden in het bos. In dit gebied begint zich heide te ontwikkelen. Ook groeit er onder andere dennewolfsklauw en ronde zonedauw. De Kuilen is bekend vanwege de ringslangen (ongevaarlijk!); ook kun je er de ijsvogel aantreffen.

4. Ga na de bocht naar rechts bij de observatiehut het 1e bospad LA, natuurpad De Kuilen. Houd na het bos links aan langs kikkerpoelen.
 - Je passeert een informatiepaneel over het Libellenreservaat Het Kuinderbos. Volg het pad RD, zijpaden negeren.
5. Loop de metalen trap op. Het pad maakt op de heuvel een bocht naar rechts. Weer beneden loop je RD, zijpaden negeren.
 - Na het klaphek wordt het gebied begraasd door Welsh pony's en IJslandse paarden. Zie het informatiebord. Volg het brede graspad (paaltjes met rode kop) tot het klaphek.

NB Het pad naar rechts door het open gebied eindigt bij een overstapje, erg lastig voor grotere honden. Alternatieve route: Loop RD door het klaphek en na ca. 50 m LA door een volgend klaphek. Ga aan het eind van het pad scherp RA over het brede pad, steek na de afsluitboom de asfaltweg over en loop RD langs de afsluitboom en over het karrenspoor. Ga op de 1e kruising RA over het graspad, daarna op de kruising LA. Zie verder bij routepunt 7.

6. Ga vóór het klaphek RA, langs de afrastering. Houd na de houten paal links aan over het paardenpad. Loop steeds RD, zijpaden negeren.

- Na een kuil in het pad ga je op de kruising LA naar de houten afrastering. Loop na het overstapje RA langs de asfaltweg.

- Ga na huisnr. 10 LA over de halfverharde weg. Loop na afsluitboom RD en blijf op de kruising RD lopen.

7. Ga op de volgende kruising RA over het smalle pad. Blijf na de kruising bij de grote houten uil RD lopen, kruisende paden negeren, tot het grasveld. Houd daar rechts aan.

8. Voor je bevindt zich het oude havenhoofd van Kuinre. De haven van Kuinre stond in directe verbinding met de Zuiderzee. Het havenhoofd stak een eind in zee, om de haven te beschermen tegen dichtslibben.

- Ga scherp RA over het houten bruggetje. Steek de asfaltweg over, loop LA over de grasstrook en ga verderop RA over de houten brug.

Ontginningswerkers waren vrijgesteld van dwangarbeid in Duitsland. Vanaf 1943 was de toestroom van onderduikers zo groot, dat de polder (NOP) al gauw bekendstond als Nederlands Onderduikers Paradijs. De naam van het fietspad, Razziapad, herinnert aan een grote razzia op 17 november 1944, waarbij zo'n 1800 polderwerkers door de Duitsers werden opgepakt. Het lukte om de helft ervan terug te halen omdat ze onmisbaar zouden zijn voor het werk in de polder, de rest werd in Duitsland tewerkgesteld.

Je bevindt je in het Burchtbos. De recreatieve ontwikkeling daarvan kwam in de jaren '80 op gang, toen de militaire claim op het bos was gestopt.

- Waar het betonfietspad naar links buigt ga je schuin RA, een beukenlaantje langs het water. Loop na de bocht naar links steeds RD, kruisende paden negeren.

9. Ga aan het eind, voor een veelstammige beuk, RA over het graspad, na de afsluitboom LA over de halfverharde weg.

- Loop rechts van het toilethuisje (buiten het seizoen gesloten) over het bospad en ga op de kruising LA.

- Na de bocht naar links ga je op de Y-splitsing schuin RA. Loop bij het kruisende pad en het fietspad RD.

10. Ga na een meer open stuk op de kruising RA over de beukenlaan. Loop steeds RD, na het 2e kruisende fietspad over het betonpad.

- Ca. 10 m voor de houten brug (over de Kuindervaart) ga je LA. Volg het pad langs de vijver met een bocht naar links en naar rechts.

11. Ga daarna het 1e graspad LA en na de hoogspanningslijn op de viersprong RA steil omhoog.

Dit is de enige tientallen meters hoge Kuinderberg, een deel van de voormalige vuilstort. In de jaren '60 werd hier huisvuil en mogelijk ook industrieel afval, afkomstig uit de Kop van Overijssel, Zuidwest-Friesland en de Noordoostpolder gestort. Na het sluiten van de stort werd deze afgedekt met aarde uit de waterpartijen die er vanaf het eind van de Kuindervaart omheen gegraven zijn. Het grondwater wordt gemonitord middels peilbuizen rondom de voormalige vuilstort.

- Houd op de driesprong links aan en ga meteen RA met een steile helling aan je linkerhand. Ga via de korte trap naar het uitzichtpunt met infobord.

- Je ziet de reconstructie van de Kuinderburcht in de diepte voor je. Loop daarna RA de trap af, daarna over het smalle pad omlaag. Ga beneden LA.

- Volg het pad langs de vijver tot de hoge trap aan de linkerkant en ga die op. Je bent weer op de top.

- Ga daar RA naar beneden, dan het 1e pad RA. Ga het 1e pad RA, loop aan het eind RD en langs de linkerkant van het grasveld, langs de schuilhut.

12. Ga op het betonfietspad LA, dan RA over de houten brug naar de 'Kuinderburcht'.

Dit is de gedeeltelijk gereconstrueerde fundering van de eerste burcht van Kuinre. Waarschijnlijk is deze in de tweede helft van de 12e eeuw gebouwd, op de strategische plaats bij de monding van de IJssel. De burcht werd in 1197 door de Friezen verwoest en in 1204 herbouwd. In die tijd was deze in handen van de heer van Kuinre, 'Heynric die Crane', een gevreesde roofridder. Ook in de 13e en 14e eeuw hadden de Hanzeschepen veel te duchten van de piraterij van de Heren van Kuinre.

Nadat de burcht in 1378 was verlaten, werd Kuinderburcht II gebouwd, op het terrein naast de huidige camping aan de Kuinderweg. Van 1510 tot 1527 werd deze meermalen door de hertog van Gelre veroverd, door de bisschop van Utrecht heroverd, en uiteindelijk tussen 1531 en 1536 afgebroken. De restanten kwamen geleidelijk onder water te staan. Nadat het terrein in 1942 archeologisch was onderzocht, is deze tweede burcht met aarde afgedekt.

- Loop terug en loop RD langs het fietspad. Steek de Hopweg over en loop RD over de brug en het fietspad.

Als je naar tankshop 't Kuunders Kwartiertje of café de Kleine Burcht wilt, neem dan na de brug het pad RA en steek de voorrangsweg over.

- Steek de voorrangsweg over, loop RD, steek na de brug de weg over en ga LA over het parkeerterrein naar de bushalte.

Praktische informatie

Loof- en naaldbos, plas, begrazingsgebied, heuvels, archeologie. 65 % onverhard.

Eten en drinken

'Boswachtersrustpunt' bij natuurkampeerterrein De Veenhut, Hopweg 21. Zelfbediening koffie thee en limonade 1 euro, contant betalen. Open: dgl. 8.00-20.00

Tankshop 't Kuunders Kwartiertje, Burchtstraat 11, Kuinre, 06 2137 8191,

www.facebook.com/profile.php?id=100054574023791. Dgl. geopend

Café De Kleine Burcht, Burchtstraat 13, Kuinre, 0527 864 654, cafedekleineburcht.nl

Openbaar vervoer

Bushalte Burchtstraat, lijn 76 Steenwijk - Marknesse. Rijdt niet in het weekend!

Parkeren

Parkeerplaats bij de bushalte

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/bijzondere-bergwandeling-kuinderbos/19229/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In 'De mooiste landgoedwandelingen Salland' beschrijft Marycke Naber 12 rondwandelingen van 10 tot 15 km over 28 landgoederen in het afwisselende Salland, van Ommen tot Diepenveen en de Sallandse Heuvelrug. Naast recente foto's van natuur en cultureel erfgoed bevat de wandelgids historische afbeeldingen van de meeste landhuizen. Tevens heeft Marycke per route bewoners ofwel beheerders van een landgoed geïnterviewd. De gids is te zien en te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50